

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ПЛАН-ПРОСПЕКТ ДИСЕРТАЦІЇ

Тема: Домінуючі паразитичні нематоди соняшнику та обґрунтування заходів
їх фітосанітарного контролю в Правобережному Лісостепу України

Спеціальність: 202 «Захист і карантин рослин»

Аспірант 1-го року навчання: Кадук В.Ю.

Київ – 2023

Актуальність У всіх країнах світу значну увагу приділяють захисту врожаю сільськогосподарських культур, проте втрати рослинницької продукції від хвороб, шкідників та фітопаразитичних нематод продовжують залишатися величезними - на рівні 35-40 і навіть 50%.

Нематод, що негативно впливають на ріст соняшнику, важко виявляти через їх мікроскопічні розміри, а ознаки ураження, які вони викликають, часто нагадують симптоми загальних стресових факторів, таких як посуха або дефіцит поживних речовин. Однак нині науково доказано, що фітопаразитичні нематоди можуть економічно збитково впливати на урожайність соняшнику. Тому, шкідливі організми, в тому числі й нематоди, залишаються важливим питанням щодо розробки захисних заходів. Однак, до цього часу як їх поширення, так і шкідливість на соняшнику часто лишаються поза увагою. Проте даремно, оскільки від фітопаразитичних нематод світові щорічні втрати сільськогосподарської продукції сягають 77 млрд доларів США, що у відсотковому співвідношенні становить - 12,3 %.

Зважаючи на майже відсутність наукових публікацій з даного питання, метою наших досліджень є уточнення видового складу фітонематод соняшникового агроценозу в умовах Лісостепу України, встановлення чинників впливу на динаміку чисельності їх популяцій, розробка рівнів шкідливості та заходів фітосанітарного контролю домінуючих паразитичних видів.

Мета. Метою досліджень є уточнення видового складу фітонематод агроценозу соняшнику в Правобережному Лісостепу України, виділення домінуючих факторів впливу на динаміку чисельності популяцій, розробка рівнів шкідливості та заходів контролю чисельності домінуючих паразитичних видів.

Завдання:

- уточнити видовий склад комплексу фітонематод соняшнику в Правобережному Лісостепу України;

- дослідити динаміку чисельності домінуючих фітонематод залежно від абіотичних чинників;
- уточнити пороги шкідливості домінуючих фітопаразитичних нематод соняшнику;
- оцінити проти нематодну ефективність сучасних сівозмін з короткою ротацією;
- дослідити вплив на популяцію фітонематод сучасних способів обробітку ґрунту;
- визначити технічну ефективність сучасних протруйників насіння соняшнику;

Об'єкт досліджень - фітонематоди, соняшник.

Предмет дослідження – Зміни щільності видового складу та структури нематодокомплексів в посівах соняшнику під впливом біотичних, абіотичних та антропоічних факторів.

Практичне значення одержаних результатів. Сформульовані положення, висновки та рекомендації можуть бути використані при вдосконаленні технології захисту соняшнику від паразитичних нематод.

Структура дисертації. Специфіка теми дослідження, сформульовані мета завдання визначили структуру дисертації, яка складається зі вступу, чотирьох розділів, які поділяються на підрозділи, висновків, списку використаних джерел.

1. ДОСЛІДЖЕННЯ НЕМАТОДОЗІВ НА СОНЯШНИКУ

1.2. Фауна та поширення фітопаразитичних нематод

1.3. Нематодози соняшнику та заходи їх контролю (огляд літератури)

2. МІСЦЕ І УМОВИ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1. Ґрунтово-кліматичні умови зони досліджень

2.2. Методики проведення експериментальних досліджень

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ЧАСТИНА

ВИДОВИЙ СКЛАД ТА БІОЛОГОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

3.1. Видовий склад фітонематод соняшнику

3.2. Особливості поширення фітопаразитичних нематод

3.3. Біологічні особливості домінуючих видів

4 ДІАГНОСТИЧНІ ОЗНАКИ УРАЖЕННЯ НЕМАТОДОЗАМИ СОНЯШНИКУ

4.1. Особливості ознак ураження фітопаразитичним нематодами соняшнику

4.2. Економічні пороги шкідливості домінуючих фітопаразитичних нематод

5.ЗАХОДИ ФІТОСАНІТАРНОГО КОНТРОЛЮ ДОМІНУЮЧИХ

ФІТОПАРАЗИТИЧНИХ НЕМАТОД СОНЯШНИКУ

5.1. Організаційно - господарські

5.2. Агротехнічні заходи

5.3. Вплив нематод на геномодифікованих сортів на чисельність популяції фітопаразитичних нематод.

5.4. Технічна ефективність сучасних протруйників насіння соняшнику

5.5. Комплекс нематодних заходів контролю домінуючих

фітопаразитичних нематод

ВИСНОВКИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ

Список використаних джерел